

Régészet

Tudományos ülészek

A Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézete alapításának 25. évfordulója alkalmából tudományos ülészek kezdődött hétfőn, tegnap az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészettudományi karán. A háromnapos rendezvény sorozatot Bökönyi Sándor, az MTA Régészeti Intézetének igazgatója nyitot-

ta meg. Bevezetőjében elmondotta: az intézet helye kialakult a hazai régészeti életben: a jól képzett tudományos gardának, a korszerű technikai-műszaki apparátusnak, s nem utolsósorban a jelentős központi támogatásnak köszönhetően az intézet immár elmélyültebb, átfogóbb kutatómunkát folytathat.

Gépipar

A gépipari innováció gyorsításának egyik legfontosabb feltétele, hogy megfelelő külpiaci, külgazdasági adatok álljanak a szakemberek rendelkezésére — hangsúlyozták az előadók a Gépipari Tudományos Egyesület hétfői ankettán, az MTE SZ székében. Elmondották, hogy a fejlett országokban a gépipari termékek gyors korszerűsítése tapasztalható. Magyarországon hosszú az innovációs folyamat.

Forgalom, ellátás, árak

Mint arról a közelmúltban beszámoltunk, a városi tanács végrehajtó bizottsága múlt heti ülésén egyebek között megtárgyalta az áruellátás, a piaci értékesítés és a kereskedelmi hálózat fejlesztése témakörét. A jelentős a jellemzőket így összegezi: idén a vásárlóerő és az árualap egyensúlyának megtartása volt a legfontosabb kereskedelmi politikai cél. A kiskereskedelmi forgalom 6,1 százalékos növekedésével számoltak, de a félévi mérleg országosan is, meggyőzően is. Szegeden is ennél többet mutat. Az élelmiszerekből és az élvezeti cikkek forgalma növekedett, iparcikkekkel és főleg ruházati cikkekkel kevesebbet vásároltunk. A kiskereskedelmi árak a múlt évhez képest (első félév) 8,3 százalékkal növekedtek, ami azt jelenti, hogy a tervezettnél szerényebben.

LÉP a harmadik negyedévre vállalta. A munka megkezdése indokolatlanul késik. A befejezést a kivitelező csak 1985 első negyedévének végére vállalja. A felsővárosi II. ütem ábcéáruháznak kiviteli terv elkészült, a DELÉP csak 1985. évi befejezést vállalt, szerződés még nincs az építésre. A móravárosi ábcé beruházási programja ugyancsak kész, a kiviteli tervek szállítását határideje 1983. vége. Tervezés alatt áll az alsóvárosi ábcéáruházzal is. Mindkét peremterületi áruházzal kivitelező a Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat lesz az áruházak üzembehelyezését 1985-ben szeretnék biztosítani. A Neresztakás utcai tömbrekonstrukció befejezését jelenti a lakóépülettel együtt megvalósuló ábcé-kisáruháza. A műszaki tervek elkészültek, a költségvetés leszállítása novemberben várható. A Kossuth Lajos sugárút 9-13. szám alatti és a Jókai utcai üzletek kivitelezése megkezdődött átadásuk 1985-1986-ban időszerű. A „J” terület kereskedelmi létesítményeinek megvalósulásával — befejező szakipari kapacitás hiánya miatt — csak a hetedik öt éves tervidőszakban számolhatunk.

Az élelmiszerellátást ki- emelkedően magas a kereslet építőanyagokból, de az árualapokhoz korántsem elegendő. Cserép, ajtó, ablak, fenyő fűrészáru, hullámvas, pala beszerzési gondokkal küszködnek az építkező családok. Műszaki cikk, háztartási vegyületek, üveg- és edényáru, sport- és játékszer van elegendő és választékuk is jobb a tavalyinál.

A szabadpiacnak Szeged ellátásában igen nagy szerep jut. Ismert okok miatt a felhozatal az idén mérsékeltebb, s emiatt az árszínvonal is magasabb. A kereskedelmi hálózat fejlesztés és korszerűsítés előbbrehaladása számokban kifejezve tűrhető: tanácsai forrásból közel 9 ezer négyzetméter új üzlet épült, vállalatfejlesztési alappal pedig közel 7 ezer négyzetméter. Sajnos, a Marx téri piac rendezésére tervezett 22 millió és a rókusi bisztróra szánt 16 és fél millió fedezetlen maradt s le kellett mondani az Oskola utcába tervezett ábcéruházzal is. Az új városrészekben néhány kisebb bolt elkészült (Felsővároson élelmiszerbolt, könyvtár és papír-bolt), idén befejeződik a felsővárosi gyógyszertár építése, de nagy a késedelem a lakóépületek fogadósztíen kialakítandó kis üzletek esetében. Folyamatos a belvárosi üzlethálózat rendezése és hálózatának rekonstrukciója.

A tervidőszak kiemelt beruházása a rókusi ábcéáruháza. A kivitelezési tervidokumentáció elkészült, az építés megkezdését a DE-

A középtávú tervidőszak eddigi tapasztalatai, a kereskedelmi beruházások jelenlegi állása azt mutatja, hogy Szeged beruházási piacán mutatkozó feszültség a korábbi tervidőszakhoz mérten jelentősen nem változott. Az ágazat szempontjából ugyanazok a problémák, amelyek az öt éves tervidőszakot is jellemezték — nevezetesen: a lakótelepi kereskedelmi létesítmények átadására nem a lakásokkal egy időben hanem több éves késéssel kerül sor; az építési igények sorrendiségénél a kereskedelmi létesítmények továbbra is hátrébb szorulnak; a kivitelezők, kapacitásuk lekövetésének biztosítására több munkát vállalnak el, mint határidőre és optimális szervezés mellett képesek lennének elvégezni; probléma az egyedül létesítményekhez a kapacitás biztosítása, főleg a hagyományos kivitelezési móddal.

Rampán át a klubba

Összefogás a mozgássérültekért

Semmiel sem magyarázható, miért kellene valakinek a négy fal rabságában töltenie életét, csak azért, mert mondjuk lába megbetegedett, netán amputáltak. Attól még szemé vágyódhat a szőpére füle a külvilág hangjaira, a zenérelke a tudászerzésre, egész emberi lénye társakra, barátokra, élményekre. A miénkkel gazdagabb országokban természetes, mindennapi látvány az utcai forgatagban, parkokban tolokocsiban ülve „sétáló” ember, akinek útját nem állítják járdaszegélyek, akinek ha kedves szótval áruházi nézelődésre oda is bekerekeshet akadályok nélkül. De nyitva eme ügyesen kezelt járművek előtt a színházak a mozikk, a hangversenytermek, aítai és a gazdag gyűjteményű múzeumok sem fosztják meg a rokkantakat az élményszerzéstől. A kötelező, emberi figyelmesség mellett persze pénzkérdés is a rampán átlépése, a tágas líftek működtetése, a nézőterek tolokocsikat is befogadó kialakítása és a többi.

kokon vezett munkájának értéke, 760 ezer forint, a városi tanács és az IKV által fölajánlott 580 ezer forint volt az induló tőke, amellyel a generálkivitelező, az építőipari szövetkezet hozzájárult — Csongrád megyei Tervező Vállalat társadalmi munkában elkészített terve alapján — a munkához. Falakat bontottak, új helyiségeket toltak a régihez, az egyéb külső és belső munkákat pedig 25 különböző vállalat, szövetkezet dolgozói látták el, és jelentős segítséget nyújtott néhány lelkiismeretes kisiparos is. A villanyzerelés a fővárosi szerelőipari vállalat szegedi kirendeltsége végezte a Komfort szövetkezet dolgozói az üvegezést, szőnyeglerakást vállalták, a városgazdálkodási vállalatot dícsérik a szépen festett falak, a Magas- és Mélyépítő Vállalat érdeme a rendbehozott járda, a kialakított parkolóhely és a rampa, a DELÉP-ek burkolták, a 600-as ipari szövetkezet központi intézet fűtőberendezést festettek jószíjjal, fizetés nélkül. Ugyancsak társadalmi munkában segített még az IKV, a Budalalok szegedi gyáregysége, a DEMASZ, a Fényképező Szövetkezet, a Déltex, a Domus, az alsófokú oktatási intézmények gazdasági irodája, a takarítást vállalta a Hőfőherke ruházati bolt brigádia és a városgondnokság dolgozói. Az egyesület elnöke szerint dícséret illeti az asztalos és vasmunkát végző kisiparosokat is. Valamennyiük munkájának értéke 200 ezer forint. A szervezésben, vásárlásban sokat segített Jó Antal, a tanács társadalmi munkát szervező hivatalának vezetője.

veznek majd. Mindezzel a megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációját kívánják segíteni. Nyelvtanfolyamok, szakkörök szervezésére, filmvetítésre, irodalmi műsorokra is van lehetőség. Sőt szívesen látják itt megfelelő programokon a mozgássérült gyermekeket is. Ahhoz, hogy valóban a mozgáskorlátozottak otthonává váljék ez a klub, házi-zárda is szükség van: jelenleg öt keresi-kutatja az egyesület, egy sorstársuk személyében.

3.

Hogy miből tartja főn magát a klub? Az egyesületi tagok által fizetett szerény tagdíjakból, valamint állami, társadalmi szervezetek, szocialista brigádok, kisebb közösségek által, az OTP-negyei igazgatóságán a 365-7456 számú számlára önzetlenül befizetett adományokból. Látni is lehet a figyelmességét, humanitását, amely végül is megem fejezhető ki csupán forintokban. Szívesen közvetitem a szegedi mozgáskorlátozottak üzenetét mindenkinek, akit megillet: „Köszönjük”.

Chikán Agnes

1.

Mindezt tudva azonban óhatatlanul is fölmerül a magyar emberben a kérdés: vajon kevésbé tehető házánkban legalább figyelmességből, humanitásból adunk-e annyit rokkant társainknak, amennyi kötelességünk lenne. Mert e két feltétel bizony olykor már képes megteremteni a harmadikat, a pénzt is, hasznos, lelkiismeretünk tisztá lehet vajon? — kérdezzük önmagunktól.

Nem titkolt örömmel fedeztem hát föl a rampát is Szegeden is amikor a mozgáskorlátozottak megyei egyesületének és városi járási csoportjának új klubjába voltam hivatalos. A rampát, amely akár a sérültek iránti figyelmesség jelképe is lehetne. Saját, alig másfél hónapos rehabilitációs és kultúrközpontjukba tehát már minden nehézség nélkül beléphetnek. Ok, a korábban világtól elzárta érzik csak igazán ennek valódi jelentőségét.

Sok tisztességes ember figyelmessége, humanitása, összefogása és pénz — ez kellett ahhoz, hogy végre legyen egy közös otthona a mintegy 500 szegedi mozgáskorlátozottaknak. Dr. Michalovits Lehel, a megyei egyesület elnöke — változta a klub születésének történetét. A Petőfi Sándor sugárúton úgy két éve, megüresedett egy IKV épületben levő asztalosműhely, a mellé levő kis lakással együtt. A régi ház helyiségeit kiutalta a tanács a egyesületnek azzal, próbáljanak csinálni belőle valamit. Az ügvyintézés, az építkezés és átalakítás első percéltől az átadásig ott bábáskodott Prágai Tibor, a városi tanács általános elnökhelyettese, mindvégig figyelemmel kísérve, segítve az elrehabilitációt. A megyei és Szegedi dolgozóinak az 1981-es kommunista műsza-

Erthető hát, ha a szeptemberi átadás napja nemcsak a mozgáskorlátozottaknak, hanem a munkában részt vevő sok-sok szakembernek is ünnep volt. Különös ízléssel berendezett, szép és kényelmes otthont kaptak a szegedi mozgáskorlátozottak: jókora társalgó, meghitt beszélgetésre, kártyapartira alkalmas kisebb helyiség, tágas igényeiknek megfelelően felszerelt mosdók, telefonnal ellátott iroda várja őket. A szép bútorok mellett futotta színes televízióra és Hi-Fi toronyra, és gyűlnek a polcon már a többnyire ajánlékba kapott könyvek is.

A klubnak máris vannak állandó látogatói, ismeretségek, barátságok szövődtek, izgalmas kártya- és sakkpartik zajlanak délutánonként. Egyelőre hétfőtől csütörtökig délután 2-től 6 óráig lehet itt mulatni az időt, ha a tagok igénylik, természetesen hosszabbítani is lehet a nyitvatartást. Gazdag programokat tervez az egyesület: már működik a gyógyászati segédeszköz-ellátást segítő tanácsadó és fogsegélyszolgálat, az orvosi munkájáról, közlekedésről szóló előadásokat is szer-

Jubiláló pedagógusok köszöntése

Somogyi Károlyné felvétele

Vas-, gyémánt- és aranydiplomás pedagógusok az ünnepségen

Azokat az óvónőket, tanítókat és tanárokat köszöntötték tegnap, hétfőn délelőtt a Bartók Béla Művelődési Központban, akik 50, 60, illetve 65 évvel ezelőtt szerzték meg pedagógusi oklevelüket. A jubiláló nevelőket dr. Pap Jánosné, a Pedagógusok Szakszervezete városi bizottságának titkára üdvözölte, majd Csanádi Géza, a Szeged megyei város tanácsa vb művelődésügyi osztályának vezetője mondott köszöntő beszédet.

Vasoklevelet nyújtott át Iglói Bélánénak, Kiss Jánosnak, dr. Livajity Antalnénak, özv. Prókai Istrannénak és Sallay Kálmánnak. Gyémántoklevelében részesült Juhász Elemérné, Tarnai Józsefné, özv. Für Béláné, Horváth Ferencné és Lénárd Eduárdné. Aranyoklevelet kapott Bodoni Jánosné, Bogáthy Lászlóné, György Aladár, György Aladárné, dr. Kántor Géza-

né, Kiss Richárdné, Kovács Antalné, Petthő Sándor, Schwella Margit, dr. Török Miklósné, Urban Jánosné, dr. Visy Józsefné, Szegfű Imréné, Szobotka Sándorné és Jeszenszki Sándor.

A Pedagógusok Szakszervezetének központi vezetősége Emlékek, küzdelmek, tapasztalatok címmel pályázatot írt ki idős pedagógusoknak. Az egyik kategória első díját Vecsernyés János nyerte, különdíjban részesült Rudich Ferencné és Fülöp Mihály.

Az emléklapokat is a tegnapi bensőséges ünnepségen nyújtották át, ahol műsort adtak a Tömörkényi gimnázium és szakiskola középiskola művészeti tagozatos növendékei. A Móra Ferenc általános iskola úttörői pedig vörös szegfűcukrokkal kedveskedtek a jubiláló pedagógusoknak. Az ünnepség emlékidéző baráti beszélgetéssel fejeződött be.

Munkaközösségek, kisservezetek

A Hazafias Népfront Szeged városi elnöksége mellett működő gazdaságpolitikai munkabizottság, a közjogi munkabizottság és fogyasztók városi tanácsa együttes ülésen tárgyalta meg a gazdasági munkaközösségekkel kapcsolatos eddigi tapasztalatokat tegnap, hétfőn délután a HNF városi bizottságának ülésében.

Dr. Csonka István, az MSZMP Szeged városi bizottságának osztályvezetője elemezte a munkaközösségek, kisservezetek tevékenységét, működésük jellemzőit, majd dr. Motika Dezső jogtanácsos a rájuk vonatkozó jogi szabályozókkal foglalkozott.

Mozgássérültek közgyűlése

A Mozgássérültek Csongrád megyei Egyesületének városi és járási csoportja évi rendes gyűlést ma, kedden délután 5 órakor tartja a MÁV Művelődési Házban. Ennek címe: Rákóczi utca 1.